

שני בקורים אצל ה"חזון-איש" זצ"ל

א

היתה שעת ערביים, ואני בדרך היורדת מגבעת ישיבת פוניב' אל ביתו של ה"חזון-איש" בזכרון-מאיר.

דפיקה קלה בדלת, צעדים מספר, ולפניך גאון ישראל והדרו. חדר דל-מראה, ארון קטן ובו ספרים מועטים, שולחן-עץ פשוט, מספר כסאות, מטת ברזל ישנה, ועליה שכוב על צדו מרן ה"חזון-איש", ומעיין בספר שלפניו.

הרים עיניו, ומיד הנך נלכד ברך מבטו המלטף וכובש בחבלי-נועם. הושיט ידו וזרם של אהבת-אדם שופע והולך מבעד היד הקטנה הגרומה. — הנני תלמיד ישיבת פוניב', הצגתי את עצמי.

מיד נדלק ברק-שמחה בעיניו, זו השמחה האופיינית לו למראה צעירים העוסקים בתורה.

— ברצוני לשאול מספר שאלות, פתחתי.

— שאל בני, שאל.

— רבים רואים בתקופתנו אתחלתא-דגאולה, מה דעת הרב על כך ?
ה"חזון-איש" ענה מיד ובקצרה: "לא אתחלתא דגאולה אלא סוף הגלות", סתם ולא פירש.

— שאלה נוספת לי בתחום אחר: האם ראוי הדבר לעיין בספרי פסכולוגיא של חכמי-האומות, על מנת להכיר את נפש האדם למטרות הנוך ועבודת ד' ?

— אלה למה לך — ענה ה"חזון-איש" — הן דברי רש"י על החומש מלאים כל

כך חכמת-נפש עמוקה, עיין בהם ותמצא כל מבוקשך.

— יסלח לי הרב שאני מטרידו בשאלותי, עוד שאלה אישית לי.

— אינך דבר, שאל שאל.

— הנני מעיין בכתביו המחשבתיים של הרב קוק, וחש כתוצאה מכך תועלת

מרובה באמונה ויראת-שמים, מה דעת הרב על כך ?

חיוך קל עלה על שפתי ה"חזון-איש", הביט בי רגע במבטו הטוב, וענה קצרות: ספר המביא לידי יראת שמים, ספר טוב הוא. אחר הוסיף: זוכר אני את הרב קוק עוד מתקופת נעוריו, באחת העיירות אשר בליטא. מתמיד גדול היה, ושקד יומם ולילה על למוד ש"ס ופוסקים.

שתק קמעה, והיתה שתיקתו כאומרת: מבקש אתה לילך בדרכי מחשבת הרב קוק, שקוד נא תחילה — כמוהו — על למוד ההלכה.

ב

מספר שנים אחר הנישואין. עניני החיים השוטפים העלו מספר בעיות הלכתיות, שמתי פני אל בית ה"חזון-איש" בזכרון מאיר. נכנסתי, כל שנוי לא חל במראה החדר, אותו ארון, אותה מטת ברזל, ועליה ה"חזון-איש", רכון על צדו מחמת חולשת זקנה. זקנו פני האיש, קמטים נוספו פה ושם, רק העינים כשהיו, במבטן העירני והמלבב. הושיט לי ידו לשלום. לא ידעתי אם הכירני אם לא. שטחתי לפניו בעיותי. הקשיב, והשיב מיד את תשובתו הפסוקה. כמעט שקמתי ללכת, והנה פונה אליה "חזון-איש" בקול רך תובע ומייסר: העורך מעיין בכתבי הרב קוק? הן היתה לך פעם שאיפה לגדולות?! נדהמתי. ובעודי תוהה על הדברים הושיט לי ידו לשלום. יצאתי, והדברים האחרונים מהדהדים ומתפעמים בלבי: איך זכר תוכן פגישה רחוקה וקצרה?! מה בקש לומר לי במשפטו זה הקצר?! כשנרגעתי קמעה, נגולו לפני הדברים: אכן, חש בי הפעם ה"חזון-איש" ירידה רוחנית וביקש לעודדני לדרכי עליה. ובמה, בעודד העיון בכתבי הרב קוק, אשר ראה בהם — לגבי דידי — מקור להשפעה חיובית ברוכה.

מכתב אל הראיה קוק זצ"ל

ברכה מרובה לכבוד הרב הגאון הגדול המפורסם וכו' וכו' כש"ת מ' ר' אברהם יצחק הכהן שליט"א קוק רב ראשי בעיר קדשנו ותפארתנו ירושלים תובב"א נעימות בימינו נצח. אחרי הברכה כמשפט. המוכ"ז הרב המאוה"ג ערוגת הבושם בכל יקר וסגולה וכו' וכו' מ' ר' בנימין נחום נ"י זילבערשטראם מק' פאריז עולה לאה"ק בדעתו לקבוע מושבו שם. הנני בזה להזכירו לפני הדר"ג הרמה שליט"א כי האיש הזה מצויז הוא למאד מיחידי סגולה בתורה ויראה ויקרת המדות וכל יקר וכל חמדה בו נמצא ולבו ער לכל דבר טוב, ורב פעלים, כי על כן ראוי הוא האיש הזה להתקרבות יתרת ולתת לו מהלכים בארצנו הק' בעניני מסחר והן בעניני הצבור, כי איש חמודות הוא ורב הערך בכל הפרטים. ואסיים בברכת כל טוב להדר"ג הרמה שליט"א. הנני המכבד ומוקיר את הדר"ג בכל רגשי כבוד ויקר הראויים.

יצחק זאב באאמו"ר החסיד רשכבה"ג מרן חיים הלוי זצוקללה"ה סאלאווייציק

ח"י אדר התרצ"ה בריסק